

Forfatter: Paludan-Müller, Fr.

Titel: Udrag fra Dandserinden

Citation: Paludan-Müller, Fr.: "Dandserinden", i Paludan-Müller, Fr.: *Dandserinden*, udg. af Berit Ziegler, Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, 1991, s. 148. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-paludanm04-shoot-idm140348531677120/facsimile.pdf> (tilgået 06. maj 2024)

Anvendt udgave: Dandserinden

- 16 *alle Kunstens Moder, Harmonie*: i græsk mytologi er muserne døtre af Harmonia og Zeus. – *Operaens Krone, Don Juan*: W.A. Mozarts opera *Don Giovanni* fra 1787 med tekst af L. da Ponte. Premieret på Det kongelige Teater 1807 var en stor succes, i 1832 blev den spillet for 67ende gang (Don Juan: note 333).
- 17 *Id*: hensigt, stræben.
- 18 *Topschorejsj*: (egl. den danselystne) en af muserne, værnegudinde for dans og korlyrik.
- 19 *skjelne mellem Ondt og Godt*: 1. Mossebog 35.
- 21 *Laubær, Myrter*: sejrens og kærlighedens symboler. I græsk mytologi var myrter helliget Afrodite.
- 23 *Caput er Polen med sin Hælsflokk*: I 1831 besatte russerne Warszawa, og de opørske polakker flygtede til udlandet, hvorfra de ledede modstanden, der blev fulgt med stor sympati i Danmark. – *Tidens store Vinge*: Personificering af begreber, egenskaber, følelser etc. er hyppige i *Dandserinden*, sædvanligvis med forbillede i græsk mytologi. Således feks. Kronos (tiden; 55.3-8), Nyx (natten; 97-100) og hendes børn: Thanatos (døden; 276.7-8) og hans tvillingebrøder Hypnos (sovnen; 269.7) samt Oneiros (drømmen; 88.5). Skønt de beskrives som engle, har de intet forlæg i Bibelen.
- 24 *Novelle*: Populær genre fra 1820'erne med forfattere som St.St. Blicher og Thomasine Gyllembourg. Dengang brugt i forskellige betydninger: Nyhed, efter det franske «nouvelles», roman, efter engelsk «novel», udbredt efter Walter Scotts romaner. Desuden, om en kort fortælling samlet om et enkelt handlingsforløb. – *Bogatelle*: mindre digt med let indhold.
- 25 *En Skik, som Ariost har bragt i Mode*: Lodovico Ariosto (1474-1533), italiensk digter, der især huskes for det store epos *Orlando furioso* fra 1516 (da *Den nasende Roland*, 1881; Roland: note 146). Ariost fandt efterlignere i bla. Lord Byrons *Don Juan* (note 192 og 333). – *avec grace*: fr., med ynde.
- 27 *Promemorie*: lat., indledning.
- 28 *beau monde*: fr., overklassen, det dannede selskab.
- 30 *Gratiens skønne Flok*: i romersk mytologi gudinder for ynde, skønhed, kærlighedspirring og godt humør. Gratiernes hjem: er Olympen (123.6). I kunst er graterne (oftest 3) et billede på fuldendt kvindelig skønhed. – *Studenterhavre*: en blanding af rosiner og mandler, som studenterne visnrok i ældre tider spiste mod rus eller for at klare hukommelsen.
- 31 *Studiosi*: lat., studenter. – *Hænkamfmen*: frisur til mænd fra omkring 1805, hvor håret var redt opad fra begge sider, så det rejste sig i en kam. – *Lorgnetten*: næseklemme, brille. – *Marts Søner*: (Mars' søner) fyrige krugere, helte. – *Knebelshatjen*: overskæg, der giver et barsk, krigerisk udseende. – *Nympher*: i græsk mytologi gudinder, der tænkes boende i træer, enge, kilder. Poetisk om unge, skønne kvinder. Desuden nærsættende om letfærdige kvinder (58.5). – *bemærke og bemærket blive*: om-